

CL. Claudiani. de raptu proserpine. Liber primus.

TNferni raptoris equos, afflataq; curru
Sidera tenario, caligantescq; profunde
Iunonis Thalamos, audaci promere cantu
Mens congesta iubet. Gressus remouete profani
Iam furor humanos nostro de pectore sensus.
Expulit&. totum spirant precordia Phœbum
Iam mihi cernuntur trepidis delubra moueri
Sedibus, & claram dispergere lumina lucem.
Aduentum testata Dei. Iam magnus ab imis
Auditur fremitus terris Templumq; remugit
Cecropidum. Sactasq; faces extollit Eleusis
Angues Triptolemi stridēt, & squammea curuis
Colla leuant astricta iugis, lapsuq; sereno
Erecti, roseas tendunt ad carmina cristas
Ecce Procul ternis Hecate variata figuris
Exoritur. Leniscq; simul procedit Iacchus
Crinali strens hederæ, quem Parthica Tigris
Velat, & auratos in nodū colligit vngues.
Ebria Mœonijs sigit vestigia Thyrsis.
Dij quibus innumerū vacui famulatur auerni
Vulgus iners, opibus quorū donatur auaris
Quicquid in orbe perit. Quos styx liuētib' abie
Interfusa vadis, & quos fumantia torquens
Aequora gurgitib' phlegethon plustrat anhel.
Vos mihi sacrarum penetralia pandite rerum
Et vestri secteta poli, qua lampade ditem.
Flexit amor, quo ducta ferox, proserpina raptu
Possedit dotale chaos. Quantasq; per oras
Sollicito genitrix errauerit anxia cursu

Vnde date fruges populis. & glande relicta
Cesserit inuentis dodonia quercus aristis
Duxerebi quondam tumidas exarsit in iras
Prælia moturus superis quod solus egeret
Connubijs. sterileſq; diu consumeret annos
Impatiens neſcire torum nullasq; mariti
Illecebras. & dulce patris cognoscere nomen.
Iam quæcunq; latent ferali monſtra Barathro
In turmas aciemq; ruunt. contraq; Tonantē
Coniuraut Furia. crinitaq; ſontib⁹ Hydris
Tiſiphone. quatiens infauſto lumine pinum
Armatos ad caſtra mouet pallentia manes
Pene reluctatis iterū pugnancia rebus
Rupiffent Elementa fidem. penitusq; reuulſo.
Carcere. laxatis pubes Titania vinculis
Vidiſſet Cœleſte iubar. ruſuſq; cruentus.
Aegæon. poſitis arſto de corpore nodis
Obuia centeno vexaſſet fulmina motu.
Sed parca vetuere minas. orbicq; timentes
Ante pedes ſoliumq; Ducis ſudere ſeuæram.
Caniciem. genibusq; ſuas cum ſupplique ſpectu
Admouere manus. quarū ſub iure tenentur
Omnia quæ ſeriem fatorum pollice ducunt.
Longaq; ferratis euoluunt ſecula penſis
Prima ferro Lachæſis clamabat talia Regi
Incultas diſperſa comas. O maxime noctis.
Arbiter. vmbraſq; potēs cui nſa laborant
Stamina. qui ſinem cunctis & ſemina præbes.
Nā cendiq; vices alterna morte' rependis
Qui vitam lætūq; regis. Nā quicquid vbiq;
Gignit materies. hoc te donante creatur.
Debeturq; tibi cunctis ambagibus æui
Ruſus corporcos animæ mutantur in artus

Ne pete firmatas pacis dissoluere leges
Quas dedimus. neuitq; colus neu prelia fratru
Ciuiili conuertē tuba. cur impia tollis.
Signa? quid incessis aperis Titanib⁹ auras?
Poste iouem dabitur cōiunx. Vix ille pepercit
Erubuitq; preces. animusq; relanguit atrox
Quāuis indocilis flecti. Ceu turbine rauco
Quom grauis armatur boreas. glacieq; niualī
Hispidus. & gelida cōcretus grandine pēnas.
Flare cupit. pelagus. syluas. cāposq; sonoro
Flamine rapturus. Si forte aduersus ahenos
Aeolus obiecit postes. vaneſcit inanis
Impetus. & fractę redeunt in claustra procellę.
Tum maia genitū. qui feruida dicta reportet.
Imperat acciri. Cyllenius astitit ales
Somniferā quatiens virgā. reſuſq; galero
Ipse rudi folio fultus. nigraq; verendus
Maieſtate ſedet. ſquallent immania ſædo
Sceptra ſitu. ſublime caput mœſtiſſima nubes
Aſperat. & dirę riget inclemētia forme
Terrorem dolor augebat. tunc talia celſo
Ore. tonat (tremefacta ſilēt) dicente Tyranno
Atria. latratū triplicem copelſcut ingens
Ianiſtor. & preſſo lachrymarū fonte reſedit.
Cocytus. tacitis Acheron obmutuit vndis
Et phlegethonthææ requierūt murmura ripę
Atlantis tegee nepos cōmune profundis
Et ſuperis numen. qui ius per limen vtrūq;
Soluſ habes. geminoq; facis cōmertia mūdo
I celer. & pro ſcinde notoſ. & iuſta ſuperbo.
Redde ioui. tantū ne tibi ſquiffime fratrum.
In me iuris habes; ſi nobis noxia vires
Cum celo fortuna tulit. nō robur & arma

Perdidimus, si rapta dies, an forte iacentes
Ignauosq; putas: q; non cyclopea tela
Stringimus, aut vanas tonitru deludim⁹ auras
Nonne satis visum est: grati q; luminis experts
Tertia supremę patior dispendia fortis?
Informesq; plagas: quom teletissimus ornet
Signifer & vario cingant splendore triones,
Sed thalamos etiam prohibes, Nereia Glauco
Neptūnum gremio complectitur Amphitrite,
Te consanguineo recipit post fulmina fessum
Iuno sinu. Quid enī narrem latonia furta?
Quid Cererē: Magnāq; Themīn, vbi tāta creādi
Copia, te felix natorum turba cor onat,
Ast ego deserta mērens inglorius aula
Implacidas nullo solabor pignore curas:
Non adeo toleranda quies, primordia testor
Noctis, & horrende stagna intemerata paludis,
Si dicto parere neges patefacta ciebo
Tartara, Saturni veteres laxabo catenas,
Obducam tenebris lucem, compage soluta
Lucidus vmbroso miscebitur axis auerno,
Vix ea fatus erat iam nuncius astra tenebat
Audierat mandata pater, secunq; volutat
Diuersos ducens animos, quę tale sequatur
Coniugium, Stygiosq; velit pro sole recessus
Certa requirendi tandem sententia sedit,
Aetnę cereri proles optata virebat
Vnica, nec tribuit sobolem lucina secundam,
Fessaq; post primos hęserunt viscera partus,
Infecunda quidem, sed cunctis altior extat
Matrib⁹, & numeri damnum Proserpina pēfat,
Hanc fouet, hanc sequit, vitulā nō blādī⁹ ambit
Torua parēs, pedibus quę nōdum proterit arua

Nec noua lunatę curuauit germína frontís.
Iam vicina torõ plenís adoleuerat annís
Virginitas. tenerum iã pronuba siẽma pudorẽ
Sollicitat. mixtaq; tremít formidine uotum.
Personat aula procís. pariter pro uirgine certant
Mars clypeo melior. phębus præstantior arcu.
Mars donat Rhodopen. phęb⁹ largit Amyclas
Et Delon Clariõsq; lares. hinc gemula Iuno.
Hinc poscit Latona nurum. despexit vtrunq;
Flaua Ceres. raptusq; tímens (heu cęca futuri)
Commendat siculis furtim sua pignora terris.
Infidís natam laribus commisit alendam.
Aethera deseruit. siculasq; relegit in oras.
Ingenio confisa loci. Trinacria quondam
Italiae pars vna fuit. sed pontus & ætus
Murauere sitim. rapuit Confinia Nereus
Victor. & ab cissos interluit equore montes.
Paruaq; cognatas prohibet discrimina terras.
Nunc illam socie raptam tellure trifurca
Opponit natura mari. caput inde pachyni
Respicit iontas protentis rupibus iras.
Hinc latrat gętula thetis. Lilybęaq; pulsac
Brachia consurgens. hinc dedignata teneri
Concutit obiectum rabies Tyrrhena pelorum
In medio scopulis se porrigit Aena perustis.
Aetna gigantęos nũq; tacitura triumphos
Enceladi bustũ. qui saucia membra reuictus
Spirat in exhaustum flagranti pectore sulphur
Et quoties detrectat onus ceruice rebellí
In dextrum læuumq; latus. tunc insula fundo
Vellitur. & dubię nutant cũ mœnibus vrbes
Aetnæos apices solo cognoscere visu
Non aditur tenta. e licet. pars cętera frondet

Arboribus. teritur nullo cultore cacumē
Nūc mouet idigenas nimbos. piceaq; grauātū
Fœdat nube diem. nūc motibus astra lacessit
Terrificis. damnisq; suis incēdia nutrit
Sed quamuis nimio feruens exuberet estu
Scit niuibus seruare fidē pariterq; fauillis
Durescit glaciēs tantī secūra vaporis
Arcano defēsa gelu. fumoq; fideli
Lambit contriguas innoxia flamma pruinas
Quę scopulos tormēta rotēt. q̄ tāta. cauernas
Vis glomeret. quo fonte ruat vulcanius ignis
Siue quod obijcib⁹ discurrens ventus opertis
Offenso per saxa furit rimosa meatu
Dum scrutatur iter. libertatemq; reposcens.
Putrida multiuagis populatur flatib⁹ antra
Seu mare sulphurei ductū per vī cera montis
Oppressis ignescit aquis & pondera librat
Hic vbi seruandū mater fidiſsima pignus.
Abdidit. ad phrygios tendit secūra penates
Turrigeramq; petit Cybelem. sinuosa draconū.
Membra regēs. volucrisq; perauia nubila tractu
Signant & placidis humectant frēna venenis
Frontē crista tegit. pingunt maculosa virētes
Terga notę rutilū squammis intermicat aurū
Nūc spirīs Zephyros tranant. nūc arua volatu
Inferiore secant. cæno rota puluere labens
Sulcatam fœcundat humū. flauescit arisīs
Orbita. surgentes scindunt vestigia fruges
Vestit iter comitata seges. lā līnquitur ętna
Totaq; decrefcit refugo trinacria visu
Heu quoties p̄ſaga mali. violauit oborto
Rore genas. quotiēs oculos ad tecta retorſit
Talīa voce mouens. Salue gratissima tellus

Quam nos prætulimus cælo tibi gaudia nostris
Sanguinis. & caros vteri commendo labores
Præmia digna manent. nullos patiere ligones
Et nullo rigidi versabere vomeris ictu
Sponte tuus florebit ager. cessante iuuenco.
Ditior oblatas mirabitur incola messes
Sic ait. & fuluis serpentibus atrigit idam.
Hic ædes angusta deę. templiq; colendi.
Relligiosa filex. densis quam pinus obumbrat
Fronibus. & nulla lucos agitante procella.
Stridula coniferis modulatur carmina ramis
Terribiles intus Thyasi. vesanaq; mixto.
Concentu delubra gemunt. vlulatibus ide
Bacchatur. timidæ inclinant gargara syluas.
Postq; visa Ceres mugitū tympana frēnant
Conticuere chori. corybas nō impulit ensem
Non buxus. non græ sonant. blandiq; leones.
Submisere iubas. adytis gauisa cybelle
Exilit. & pronas intendit ad oscula turres
Viderat hæc dudū summa specularus ab arce.
Iuppiter. & veneri mentis penetralia monstrat
Curarum secreta tibi cytheræa fatebor
Candida tartareo nuptum proserpina regi
Iam dudū decreta dari. sic atropos vrget.
Sic cecinit longæua themis. nūc matre remota
(Rem peragit tempus) fines inuade sicanos.
Et Cereris prolem patulis illudere campis
Crastina puniceos quom lux detexerit ortus
Coge tuis armata dolis. quibꝰ vrere cuncta
Me quoq; sæpe soles. curvltima regna quiescēt
Nulla sit immunis regio. nullūq; sub vmbri
Pectus inaccessum Veneri. iam tristis Erinny
Sentiatur ardore Acheron. ditisq; seueri.

Ferrea lasciuis mollescant corda sagittis.
Accelerat præcepta Venus. iussuq; parentis
Pallas. & inflexo quæ terret menala cornu.
Addunt se comites. diuino semita gressu
Claruit. augurium qualis laturus in orbem
Preceps sanguineo delabitur igne Cometes.
Prodigiale rubens. non illum nauita tuto.
Non impune vident populi. sed crine minaci
Nunciat aut ratibus ventos. aut nubib⁹ ignes
Deuenero locum Cereris qua tecta nitebant
Cyclopum firmata manu. stant ardua ferro
Mœnia. ferrati postes. immensaq; nectit
Claustra Chalybs. nunq; tãto sudore Pyracmon
Nec Steropes construxit opus. nec talib⁹ vnq;
Spirauere notis animæ. nec flumine tanto
Incoctum maduit lassa ceruice metallum
Atria cingit ebur. trabibus solidatur ahenis
Culmen. & in celsas surgunt Electra colūnas.
Ipsa domū mulcens tenero Proserpina cantu.
Irrita texebat reditura munera matri.
Hic elementorū seriem. sedesq; paternas
Insignibat acu. veterem qua lege tumultū
Discreuit natura parens. vt semina iustis
Discessere locis. quicquid leue fertur in alium
In medium grauiora cadunt. incanduit Aether
Egit flamma polum. fluxit mare. terra pependit
Non color vnus inest. stellas accendit in auro
Ostro fundit aquas. attollit littora gemmis.
Filaq; mentitos subtereclantia fluctus.
Arte tument. credas illidī cautibus algam
Et raucum bibulis inserpere murmur harenis.
Addit quinq; plagas. mediã subtegmine rubro
Obsessam seruore notat. squallebat adustus

Limes & assiduo stitebant flamina sole;
Vitales vtrinq; duas, quas mitis oberrat
Temperies habitanda viris. cū sine supremo
Torpentes traxit geminas, brumaq; perēnt.
Foedat. & eterno constringit frigore telas.
Nec non & patruī pingit sacraria Ditis
Fatalesq; sibi manes. nec desuit omen
Pręscia nā subitis maduērunt fletibus ora.
Cœperat & vitreis summo iam margine texti
Oceanum linuare vadis, sed cardine verso
Sensit adesse deas, impfectumq; laborem
Deserit, & niueos infecit purpura vultus
Per liquidas succensa genas, castiq; pudoris,
Illuxere faces, Nō sic decus ardet eburnum
Lydia sidonio quod scemina tinxerit ostro
Merferat vnda diē. sparso nox humida somno
Languida cęruleis inuexerat ocia bigis
Iamq; viā Pluton siculas molitur ad arces
Germani monitu. toruos inuisa iugales
Alesto remone ligat. qui pascua mandunt
Cocytī. spacijq; erebi nigrantibus errant.
Stagnaq; tranquillę potantes marcida lethes
Aegra soporatis spumant obliuia linguis
Orphneus crudele micans. Aethonq; sagitta.
Ocyor. & stygij crudelis gloria Nycteus.
Armenti. Ditisq; nota signatus Alastor.
Stabant ante fores iuncti. seuq; fremebant.
Crastina venturę spectantes gaudia pręde.

Prefatio libri secundi. ad
Florentinum

Cia sopitis ageret quom cātib? Orphe?
Neglectūq; diu deposuisset opus.
Lugebant crepta sibi solatia Nymphæ.